

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATAL·LADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA.
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

El fall

«No sabem el que passa a Rússia», deia temps enrera, amb la major bona fè del món, l'ilustre senyor don Miguel de Unamuno. Són molts els que, tenint en compte la confusió i l'incertitud de les notícies relatives a la República dels Soviets, s'abstien de manifestar el seu parer personal. D'altres, més audaços, cantaven les glòries del règim sovieta, sense que posés aturador a les seves lloances el parer desfavorable d'hommes com el socialista suec Branting.

En mig de les afirmacions contradictòries, es feia necessària una enquesta imparcial, revestida de totes les garanties. La Societat de les Nacions era un òrgue autoritzat

i adequat per a realitzar aquesta feina. Però el Govern de Moscou no va voler donar l'autorització a la Comissió corresponent per a traslladar-se a Rússia.

En canvi va donar el permís a dues comissions de enquesta, formades per elements obrers. Els laboristes anglesos i els socialistes italians han enviat delegacions per a esbrinar la situació obrera de la Rússia sovieta. Les dues delegacions esian ja de tornada. I malgrat de les simpaties que pels bolxevistes sentien els membres de les dites delegacions, el resultat del viatge ha estat completament desfavorable al règim establert a la República dels Soviets. El procés del bolxevisme ha estat, doncs, fallat per jutges obrers. El fall d'aquests ha d'ésser acceptat per tots els qui de bona fè vulguin formar-se un concepte del bolxevisme. El fall del doble tribunal obrer és condemnatori. Això no vol dir que quedi condemnat l'ideal obrer, ni el socialisme, ni tant sols el comunisme. Els condemnats són els directors de la República dels Soviets, que en lloc de millorar la situació de la classe obrera russa, la han feta caure en un c'ot de misèria i de sang.

EL GEST DE RUSSIA

A República dels Soviets no ha conegut més que triomfs militars. Desagradable per a nosaltres, antimilitaristes? Aquella frase d'aquell voluntari català — avui ja no hi han altres voluntaris catalans que els de la Llegió Estrangera — que se'n va anar a la guerra perquè el lloc dels antimilitaristes era a l'exèrcit francès, la podem projectar a l'exèrcit bolxevic. Exèrcit d'antimilitaristes fan la guerra al militarisme, i nosaltres desitgem el seu triomf mentre no se li oposin altres exèrcits que els de les coalicions conservadores.

Però ara no ens interessen les victòries bèl·liques dels bolxevics, sinó les seves victòries diplomàtiques, o al menys la seva gimnàsia diplomàtica. França, ostensiblement, és la seva adversària, però sabem que França, presonera d'Anglaterra, cedirà quan aquesta ho faci o ho aconselli, i tota la seva política se dirigeix a captar-se la voluntat anglesa. Endebades esgrimix arguments mercantils, tan grats als britànics. Aquests no responen i persisteixen en la seva política d'aïllament. La República dels Soviets, audaç, cerca ferir mortalment a l'Anglaterra, i protegeix als nacionalistes egipcis, invadeix Pèrsia i menaça les Índies. Aleshores, Anglaterra accepta el diàleg, i així, amb unes quantes divisions i unes proclames, obté la conversa anglesa prel·ludi de bel·ligerància. Els bolxevics han sabut tenir també el seu cop d'Agadir...

Ja conversen, ja el món presència astorat el diàleg d'En Krassin i d'En Lloyd George, ja's presenten mutues notes de intel·ligència, però el poble de presa que els aliats han

El senyor Esteve. — Així, home!... Gràcies a Déu que s'hauran acabat els boicots i lesagues! ..

L'obrer sensat — Caram!... I per què no tanquen aquesta de botiga, si aquests gasten els mateixos procediments dels altres?...

(Ninot extemporani, taxat quan hi havia censura)

llençat contra Rússia, retrocedeix, és vençut, i Krassin, que havia sospès els diàlegs, torna a Londres, acceptant nimies imposicions a canvi de l'alçament del bloqueig, que per a Rússia és lo vital. Per a semblant triomf n'hi ha hagut prou amb col·locar uns quants batallons en el camí de Tehera.

Mes Polònia retrocedeix més encara Cauen, davant de l'empenta meravellosa dels bolxevics, Minsk, Kowno i Rowno, Vilna, la línia del Beresina, i Lemberg és evacuat pels polonesos. Tornen els dies de la gran guerra. Polònia udola un auxili que ningú li pot donar. Lloyd George intervé per a evitar l'aixafament de Polònia, que significaria la culminació del bolxeviquisme a l'Orient i la seva entrada triomfal a Alemanya i en els estats balcànics. —Detureu-vos!— crida als bolxevics. —Reconeixeu la nostra força i el nostre govern — responen aquests. — I l'avenç segueix.

I com que encara en el Sur de Rússia existia un exèrcit contrarrevolucionari, comandat pel general Wrangel, les agències telegràfiques, per a contrarrestar les victòries sobre Polònia, parlen de les victòries d'En Wrangel. I heu's aquí que els bolxevics, ja en direcció de Varsòvia, tornen a parlar: —Deturarem la nostra marxa, se salvarà Polònia, mes a condició de que se'n rendeixi l'exèrcit d'En Wrangel.—

No's pot demanar més forta i diligent acció diplomàtica. Els homes d'Estat aliats deuen sentir-se astorats, ells tan parsimoniosos i vacilants, davant d'aquesta insòlita política bolxevic que té l'Europa com un gran joc d'escacs, movent-los amb diligència sorprenent i ajustada. Polònia necessita salvar-se; els aliats volen impedir el contacte dels comunistes russos i dels alemanys. Doncs bé, que ho paguin. El sacrifici del triomfador bé val una compensació.

Aquells energúmens que, auxiliats per xinos i letons, s'entretenien en practicar delirins comunistes, esdevenien uns grans militars, uns grans diplomàtics i uns grans psicòlegs. Encara que avui mateix fos vençuda la revolució russa, ja té prou glòria per a les admiracions futures, per a entrar a la història amb idèntics honors que la revolució francesa.

PARADOX

A defensar-se

Si tot anés exactament a la mida del nostre gust, és ben segur que ens moriríem de fàstic. Afortunadament cada dia van les coses pitjor i els mals de cap ens ajuden a passar distretament la vida.

Els propietaris han apujat escandalosament els lloguers. Alguns pisos que abans pagaven deu duros ara en paguen cinquanta. Les queixes dels veïns han sigut tan formidables que han arribat fins al govern i aquest s'ha vist precisat a dictar unes disposicions que, encara que una mica nyonyes com a cosa d'En Dato, són insuficients per a parar els peus als insaciats propietaris.

Però la gent prefereix queixar-se que pendre's la molèstia de defensar-se, i alguns diaris, fent inconscientment el joc dels propietaris han començat a escampar l'opinió de que la llei no serveix per a res, que deixa varies portes obertes per a que els mobles de l'inquilino puguin anar al carrer, que si no hi ha defensa contra els ganés i un altra colla d'arguments semblants per a sembrar el descoratjament entre el públic.

Nosaltres creiem que l'opinió deu reaccionar contra aquests pessimismes i amb la llei a la mà tothom ha de fer els comptes exactes al propietari no pagant més de lo que sigui estrictament de raó.

Contra les agalles de l'orgullosa Càmera de la Propietat, les Lligues d'inquilinis per cases i les Unions de Lligues per poblacions. Contra els desahucis injustos, l'acció popular

energica. A la força de la barra la força dels punys.

Lo que sigui de raó s'ha de pagar amb més o menys gust. El que vulgui injustament els nostres diners que s'exposi per a robar-nos-els.

JEPH DE JESPU

Nova forma de censura

DESPRES de prop de dos anys, és aquesta la primera setmana que sortim al carrer sense sotmetre lo escrit a la revisió de la censura.

Sembla, naturalment, que respirem més a gust de lo que ho fèiem. Que ens hem tret una càrrega del damunt. Que despertem d'un mal son. Que caminem, en fi, lliurement per un espai infinit que davant nostre veiem obrir-se.

Té la censura prèvia una infinitat d'inconvenients i cap aventatge. Es depressiva i molesta. Antipàtica i molts cops injusta.

Al periodista el lliga de mans. Li coarta el pensament i la voluntat. Arriba i tot, que li atueix la intel·ligència en el supost, no hi ha que dir-ho, de que abans de funcionar la censura la tingués.

Pel periodista, ve a ésser la censura, el pare o mare que's proposen corregir el natural d'un fill a força de baldar-lo a cops.

El petit que's fa de mica en mica a les plantofades, arriba a acceptar el càstic corporal com una cosa corrent. Ja insensibilitzat, s'adapta al règim, per al que no té, no ja una protesta sinó una lleu exclamació.

Així es fa el periodista als efectes de la censura, arribant a admetre, com mida legal, lo que és un afront i una befa per a la professió.

Això s'ha acabat... per ara. D'avui en davant, no hi haurà per a les nostres plomes altre limitació que la de les lleis de l'Estat, comuns a tots els espanyols. Definitivament abolit el règim d'excepció que, damunt nostre pesava, uns mateixos preceptes ens mediran a tots, als blancs, com als negres, com als rojos.

Ara estem així, com a baldats. Efecte de la pal·liça. Una pal·liça de més d'un any i mig, suportada amb una beatitud i una resignació de les que no hi ha exemple.

Hem dit que això ha terminat... per ara. Volem significar la nostra por de que el millor dia i amb qualsevol pretext, restableixi el govern la prèvia censura, que aguantarem nosaltres sense dir aquesta boca és meua.

Excusa per a tornar les coses al seu estat que fins ara han tingut, no mancarà, per mica que els governants s'hi empenyin.

Per a quan aquest cas arribi, proposem nosaltres una solució.

Que en comptes de sotmetre tots els periòdics al jou del censor, es mani callar solament als periodistes *amateurs* o professionals, que no tinguin res de nou per a dir.

Ja veurien com no en quedava un per a donar compte de la providència governamental.

TABER

Els darrers unitaris

SOSTENEN els polítics d'Espanya, amb tossuderia temerària, les posicions centralistes que els serveixen per a assegurar llur dominació política i llurs profits personals. Com a contesta sorruada a les demandes d'autonomia del poble català, els

governants de Madrid s'entretenen posant destorbs a un simple traspass de serveis, que al capdaval solament interessa a Catalunya i que no minva gens ni gota les atribucions del Govern de Madrid i dels seus organismes i autoritats. Així resulta que l'actitut actual del Govern de Madrid no té altra finalitat sinó el molestar i provocar als catalans autonomistes, que som la immensa majoria dels catalans.

Mentrestant, els governants i polítics centralistes d'Espanya no s'adonen que novament ofereixen l'espectacle d'ésser una excepció en el món d'avui. L'unitarisme espanyol era ja un anacronisme abans de la guerra europea, però ho és molt més després d'aquesta. De la gran sotragada de la lluita n'ha sortit l'alliberament de la major part de les nacions que reivindicaven la independència absoluta. Amb molta més raó, doncs, haurien d'assolir l'autonomia aquelles nacions menys exigents que amb l'autonomia es conformen.

Dins l'Europa renovellada per la guerra, no resten sinó quatre qüestions nacionalistes: la de Irlanda, la de Flandes, la de Bascònia i la de Catalunya. Com se veu, dues d'aquestes quatre qüestions corresponen a l'Estat espanyol. I bé: el Govern anglès ofereix a Irlanda una autonomia amplíssima (molt més ampla que la que representa aquell Estatut de l'autonomia que ara fa un any i mig presentà al Govern de Madrid la Mancomunitat de Catalunya) i a Flandes han triomfat gairebé totes les reivindicacions lingüístiques dels flamingands, les quals van més enllà que les dels catalanistes.

Tenim, doncs, que avui no hi ha al món sinó un Estat que mantingui intransigent la fesi unitària davant el problema de les nacionalitats: i aquest Estat és Espanya. Fins els turcs—els turcs!—han declarat oficialment que accepten el principi de les nacionalitats. Espanya, per tant, es mostra avui més endarrerida que Turquia.

Els homes de l'Espanya castellana i castellanitzada, tenen el trist privilegi d'ésser els darrers unitaris del món enter. Els catalans i els bascs, que si haguessin hagut d'heure-seles amb un altre Estat, àdhuc amb l'Estat turc, tindrien ja reconeguda llur llibertat nacional, constitueixen els dos únics pobles que veuen negat el dret elemental de governar-se ells mateixos.

Els irlandesos no tenen l'autonomia perquè no la volen. Anglaterra els la ofereix, com la ofereix més o menys ampla, als egipcis i als indis. Les hores de la llibertat nacional de cada poble van sonant en el rellotge de la política mundial. Només el rellotge de l'Estat espanyol segueix atrassat enormement, amb ses agulles deturades en els temps passats.

Però que tinguin compte els darrers unitaris. Altres vegades ja els ha passat això d'adormir-se sota el vell rellotge que no va a l'hora. I han vingut les sotragades violentes i doloroses a fer-los veure la realitat, que ja no eren pas a temps de deturar-la.

Espanya pot romandre immòbil mentre el món fa via. Catalunya, desveïllada, vol fer el seu camí de llibertat seguint l'horari del món.

FULM-N

El gran què

A manca de tema de més interès, i com si no tinguéssim de què ocupar-nos, esmersem les hores xafogoses de l'estiu en teixir lucubracions a propòsit d'una crisi ministerial, que no ha sigut per ara; emperò que els aficionats en aquests jocs del tira i afluixa s'empenyen a descobrir en l'horitzó, talment com si fossin els canvis ministerials fets atmosfèrics.

Diuem que en el sí del gabinet que presideix el senyor Dato, fa temps vé congriant-se la tempesta. S'ha parlat darrerament de disgustos i topades entre els ministres de la Governació i Estat, i el propi President del Consell, al qui no basta, per lo vist, tota la suavitat que caracteritza la seva monita; al qui la cèlebre *vaselina* comença a no servir per a res.

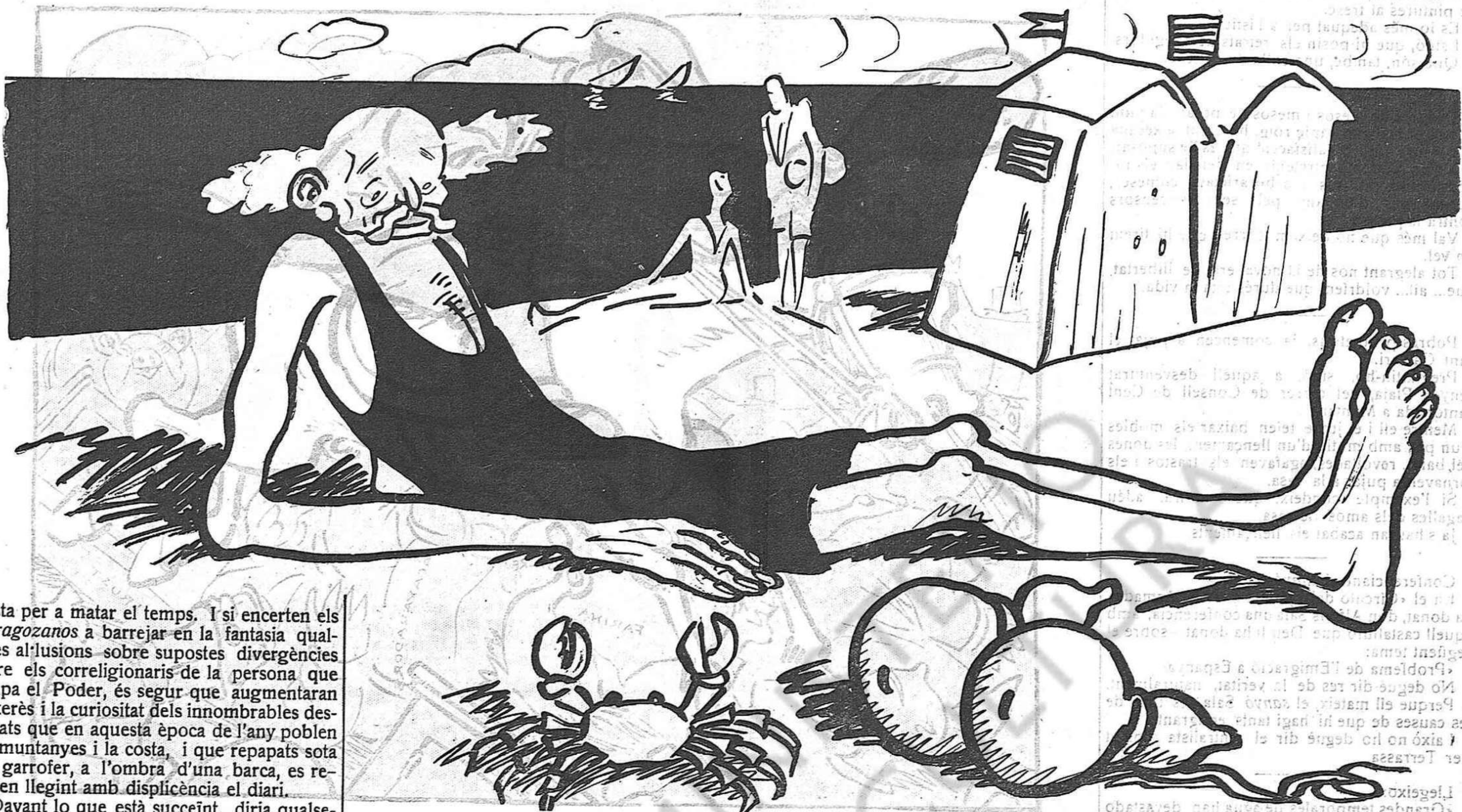
Nosaltres tenim aquesta mena de prediccions per fantasies estiuenques. Matèria a

En Benediete a la França

—Si vols ésser amic amb mi
paga bons diners a Roma,
i tots dos farem gran broma
cantant el ki-ki-ri-ki.

De panxa al sol

- Ja és ben difícil de governar aquesta endimoniada Espanya!...

posta per a matar el temps. I si encerten els *Zaragozanos* a barrejar en la fantasia qualques al·lusions sobre supostes divergències entre els correligionaris de la persona que ocupa el Poder, és segur que augmentaran l'interès i la curiositat dels innombrables desvagats que en aquesta època de l'any poblen les muntanyes i la costa, i que repapats sota un garrofer, a l'ombra d'una barca, es recreien llegint amb displicència el diari.

Davant lo que està succeint, diria qualsevol que sigui la intenció del senyor Dato, al donar entrada en el ministeri an En Bergamín, la de procurar que els espanyols passessin alegrement l'estiu. Perquè les remors de crisi, les veus de disensió, giren totes al voltant d'aquest nou *feo malagueño*, més inquiet i més famós que el país seu que els nostres pares conegueren. En Bergamín, com En Lacierva, val per tot un ministeri. On ells són, no hi ha pau ni tranquil·litat, ni hi prospera cap iniciativa.

Afortunat el poble que pot emprar el temps en parlar d'aquestes petites incidències de la política! Felços els ciutadans que no tenen altre mal de cap que pensar en si dimitirà En Bergamín, en si l'acompanyarà el marquès de Lema, en lo que farà En Dato i en les resultàncies de la crisi.

Benaventurada la nació a la que els aconteixemen la sorprenen ocupada en fufeses d'aquesta mena! Tot indica que a lo que tira és a resoldre les dificultats de moment, fidel a l'adagi que diu:

Qui ha fet avui, farà demà.

Nota de fora

Sant Quinti de Mediona - De naturalesa no hi pedrega gaire en aquest poble, però de pedra seca fa un temps llarg que en patim massa. I la nostra mala pedregada és un home repugnant en mala hora vingut al món i al qui la gent nomena amb tot el fàstic «En Jaume de la gralla» «El mal parlat» i «El pidolaire». Per fer-se càrrec de lo dolent que és se l'ha de conèixer, però després tothom se'n pene-deix d'haver-lo conegut. Repugna a la vista i en els seus procediments. Els homes de la vila el saluden cordant-se l'ermilla. Les dones i criatures el coneixen amb sentiment i odi. Les dones per haver-se sentit maltractades de paraula i les criatures per haver-se sentit les seves galtes colpejades. Per sortir va perdre la Direcció de la fàbrica i no l'hi passà res, però ara engelo sit de la felicitat del poble que se sent respectat, En Jaume de la gralla passeja la seva persona com la pedregada seca pel poble. Si aquesta volta els homes de la vila perden la paciència - tot està en l'abús que faci de la seva tranquil·litat - no sabem lo que serà d'En Jaume de la gralla. La salut del poble demana perdre'l de vista.

AMB TOTA RESERVA

Estanquera, estanquereta, vol ferme la caritat d'escoltar quatre paraules? Seré molt breu; ja veurà. Jo fumo, sap? Es dir... fumo... fumava; i era constant parroquià de casa seva; però desde el jorn fatal que's van inventar les cues, prou se'n deu havè donat, al seu estanc jo no hi entro, doncs ja sé per endavant que seria la visita absolutament en va.

Veni a fer cua no'm prova; tinc el temps molt ocupat i no'm seria possible estar-me allí al seu portal tres o quatre hores de guàrdia, per trobar-me al cap d'avall amb que al tocar-me a mi, em, diuen: «El tabaco s'ha acabat!»

Com ho haig de fer, doncs, senyora, per fumar?... Deixem apart comedies, i anem al bulto; que tots dos som catalans, i a la gent de nostra terra no'ns ha agradat mai badar. Vostè es reserva tabaco; sí, senyora; tot nyau, nyau, tan bon punt té a casa el «género», de cada «saca» que fa, se'n retira, per lo menos, dos tersos o la meitat.

Ara bé: ¿em vol fer l'obsequi de guardar-me'n una part del tabaco que s'amaga? Jo vindria, molt callat, a buscar-lo entre dos il·lustres, i ningú sabria mai la petita picardia que estariem realitzant a espaltes dels pobres cándids que no han après de nedar en les aigües proceloses del *Estanco nacional*.

Per la propina, no temi: sóc generós, i en el cas de que accepti ma proposta, ja ho tinc des d'ara pensat: per un paquet, bo, de puros de vint cèntims o de ral,

li faré, quatre o cinc dècimes; per un paquet del picat, una quarteta ben maca, de lo millor que ara es fa, i per un de *señoritas*, un parell d'octaves reals. Què tal? ¿Li acomoda el tracte? Avui mateix, cap al tard, donaré una passadeta per davant del seu estanc, i si accepta, com jo espero, no ha de fer més que al·la el bras, i jo, amb aquest petit signo, ja sabré que puc entrar. Estanquera, estanquereta, reina dels puros picats, no'm fassi quedà en ridícoll... Fins aquest vespre, ja ho sap.

C. GUMA

Un acte civil

El diumenge darrer fou enterrat civilment, al cementiri de Sant Andreu, el nen Llibert, fill dels nostres amics els conseqüents lliurepensadors En Jaume Anglés, ex diputat a Corts, i Na Teresa Heras.

Es aquest acte reivindicador de la consciència el que fa vinticinco dels realitzats per la família Anglés, mereixent, per aital comportament exterioritzant la seva entesa digna d'exemple, un aplaudiment de tots els que han fugit per a sempre més de les ombres del clericalisme agavellador i insoporable. Nosaltres volem remarcar el cas i pregonar-lo als quatre vents, per estímul dels que's troben indecisos, i satisfacció dels que no han deixat la bandera de les prerrogatives de la consciència.

Ens atrevim a felicitar a la família Anglés, desitjant que, rera la sotragada que acaba de sofrir inesperada i dolorosa, trobi el consol que en casos d'aquesta naturalesa pot donar el gran número d'amics que s'han associat a la seva tribulació, cosa ben palesa en l'acte lluidíssim de l'enterrament del tendre infant.

A. COSTA I SENDRA

Aquesta setmana havem inaugurat bisbe a Barcelona.

Això d'encetar bisbe és una solemnitat que no passa gaire sovint.

El nou prelat, qui feu la seva entrada relativament triomfal el dimecres passat, se diu Guillaumet.

Veiam si tindrà més sort que aquell valencianet, el doctor Reig, que hagué de dimitir.

Per a que no li passi com an ell, ja cal que's faci ben amic d'En Puig i Cadafalch.

Aquell cèlebre carlinot don Palmacio Iglesias, de la «Defensa», del «Somatenent», ex diputat i ex senador, ha sigut agraciad pel Sant Pare de Roma amb una creu d'or de les de primera classe.

Ens en alegrem.

Ara, amb el pes de la creu al pit, potser no's bellugarà tant com se bellugava.

I tan de bo li posessin una medalla a la boca, que potser callaria.

S'ha suïcidat, a Postdam, l'ex príncep Joaquim, fill d'En Guillem l'ex Kaiser.

Sembla que el motiu d'aquells suïcidis és que al pobre xicot li va fugir la dona.

I per què li havia fugit la dona?

Males llengües periodístiques—ho havem llegit en eis diaris—diuen que la dona li va fugir perquè el ex príncep patia «dificultats de orden personal».

Mau!...

Un hom se'n va a pendre banys a la Barcelona, i no sap mai si tornarà viu.

Hi aneu per a refrescar-vos, i us escalfeu de mala manera.

Unes vegades perquè us deixen ofegar tranquil·lament, agafats a les cordes, altres vegades, com aquest dia, perquè s'ensorra un tablado i us esclafeu les costelles en una dantesca pila de greix...

Les precaucions no estan mai demés.

D'ara endavant, abans d'agafar el tramvia que diu «Astillero», serà qüestió de passar per casa del notari i arreglar les nostres coses.

S'ha projectat, per l'Ajuntament, un decorat especial per al històric saló de la Casa de la Vila nomenat *Saló de Cent*.

Decorat esplèndid seria una bona col·lecció de pintures al fresc.

Es lo més adequat per a l'istiu.

I sinó, que hi posin els retrats dels regidors. Que són, també, una colla de frescos.

Després de mesos i mesos de pesar damunt nostre el fastigós llàpiz roig, ha sigut aixecada la censura amb la satisfacció que és de suposar. No'ns podem entretenir en detallar els innumbrables abusos i arbitriarietats comeses, durant més d'un any, pels senyors censors contra la premsa.

Val més que ho deixem córrer i que hi tirem un vel.

Tot alegrant-nos de la nova era de llibertat, que... ail... voldríem que durés tota la vida.

Pobres propietaris, ja comencen a pujar el sant Calvari.

Preguntin-ho, sinó, a aquell desventurat senyor Plaja, del carrer de Consell de Cent cantonada a Muntaner.

Mentre ell i el jutge feien baixar els mobles d'un pis, amb motiu d'un llençament, les dones del barri, revoltades, agafaven els trastos i els tornaven a pujar a la casa.

Si l'exemple cundeix, que cundirà, adéu hagalles dels amos de casa.

Ja s'hauran acabat els llençaments.

Conferenciant el *sanyó* Sala?

En el «Círculo del Ejército y de la Armada» ha donat, don Alfons Sala una conferència; amb aquell castellufo que Deu li ha donat—sobre el següent tema:

«Problema de l'Emigració a Espanya»

No degué dir res de la veritat, naturalment.

Perquè ell mateix, el *sanyó* Sala, és una de les causes de que hi hagi tants emigrants.

I això no ho degué dir el centralista diputat per Terrassa.

Llegeixo:

«Grandes temporales de agua han devastado toda la región central castellana.»

Pobrets!...

Se'ls deuen haver fet malbé totes les collites!..

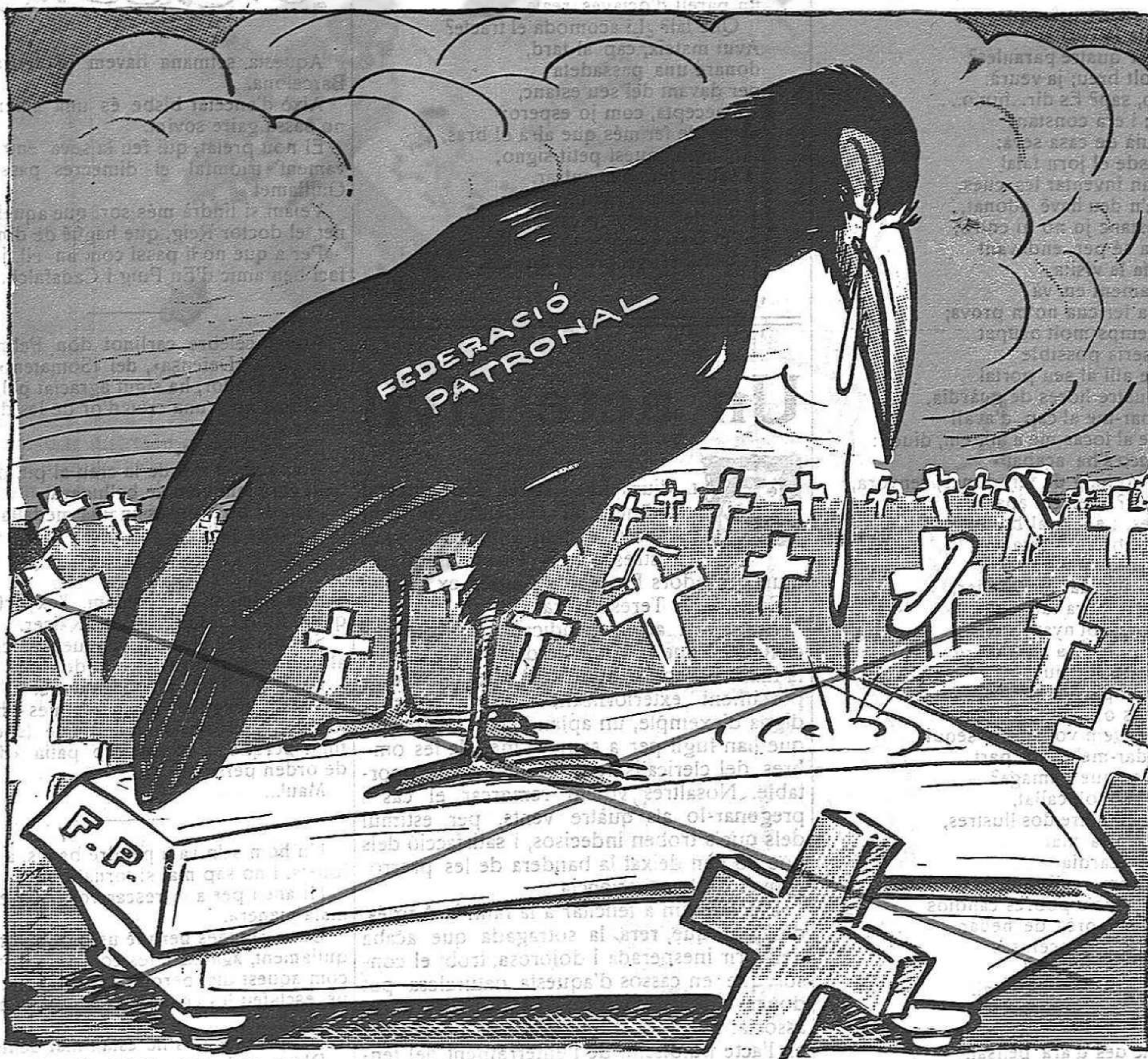
Les collites que no tenen.

Patró de la diada

El modern Sant Jaume contra els moros acaparadors

El corb

—Quan se m'acabi la carnassa, m'enterraré jo mateix...

(Ninot extemporani, tatxat quan hi havia censura)

Això de l'*ou-cuit*, la formidable arma dels burgesos, semblava que ja havia passat a l'història, oi?...

Doncs, no senyors. Ara els fabricants de Terrassa l'han declarat a tots els obrers del ram tèxtil.

I amb aital motiu la «Patronal» torna a fer de les seves, enrobustint els seus, tentaculs menaçadors.

Sortosament els obrers s'ho han pres amb estoica resignació i fins ara, que sapiguem, no hi han hagut trompades a la industriosa ciutat, feude del *sanyó* Sala.

Resignació que durarà lo que duri.

Benedicte XV ha publicat una carta parlant de les qüestions obreres.

En ella la parcialitat a favor dels patrons, amos del *caler*, és ben manifesta.

Diu el pacifista suprem de l'Església, entre altres coses substancials:

«Sigui, doncs, el ric obsequiós amb l'Església...»

Que vol dir: «Deixeu-nos els quartos, els que'n teniu»

Diu també, dirigint-se als obrers «temem que's deixin arrastrar tan lluny al reclamar els propis drets, que s'oblidin dels deure's i invadeixin així el dret agè...sagrat i inviolable»

Entesos?... Entesos!

Amb motiu del banquet diplomàtic ofert an En Romanones, ha fet declaracions el senyor Lerroix.

I ha dit que'l tal àpet era una manibra política «desagradable»

Contra En Romanones, l'ex emperador!

Fa extrany veritat?

Perquè llops amb llops mai se mosseguen. I guilles amb guilles tampoc.

Algún diari va fer constar que el policia mort en el desafió de Les Planes, fou vestit amb l'hàbit de frare caputxi.

Això ha mogut un tan gran rebombori entre's caputxins, que la Comunitat s'ha vist obligada a dir que «les seves congregacions no tenen res que veure amb aquell hàbit.»

Era un trajo de frare de *guardarropia*?

L'engany és manifest, doncs.

Ara falta sapiguer si Sant Pere, portèr del Cel, coneixerà la falsificació. Si el deixarà entrar, o si li clavarà una puntada de peu.

Potser pel mitjà de la comunicació interplanetària podríem satisfer la nostra curiositat.